

Zákon má ochrániť potravinárov

Implementácia európskej smernice do zákona o neprimeraných podmienkach v obchode s potravinami nemôže v žiadnom prípade znížiť ochranu „slabšej“ strany v dodávateľsko-odberateľských vzťahoch v obchode s potravinami na národnej úrovni – teda slovenských potravinárov. S touto výzvou sa Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) a Potravinárska komora Slovenska (PKS) obracajú na poslancov Národnej rady SR.

Potravinári označujú zákon o neprimeraných podmienkach v obchode s potravinami za jeden z kľúčových legislatívnych predpisov. Pomáha totiž regulovať a zabráňovať nekalým obchodným praktikám zo strany obchodníkov. Až jeho ostatná rekodifikácia z roku 2019 však zabezpečila, že zákon sa v praxi aj reálne uplatňuje a teda reálne ochraňuje najslabšiu časť v dodávateľsko-obchodnom reťazci – slovenských výrobcov potravín. Spomínaný zákon podrobne určuje, čo sú to napríklad nekalé obchodné praktiky, skrátil lehoty splatnosti faktúr, vďaka čomu dostali potravinári skôr zaplatené za ich výrobky.

„Dnes sa obraciame na poslancov Národnej rady SR, aby pri schvaľovaní poslaneckých návrhov a aj nutnej európskej smernice zachovali základnú myšlienku zákona: ochranu subjektov s menšou ekonomickou silou a slabšou vyjednávacou pozíciou“, uviedol predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho.

V zákone o neprimeraných podmienkach v obchode s potravinami žiadame zachovať:

- ustanovenia neprimeraných podmienok, vrátane zákazu predaja potravín pod ekonomicky oprávnené náklady, zákazu predaja tovaru spotrebiteľovi pod nákupnú cenu, ustanovenia týkajúce sa predajných akcií a povinnosti vyúčtovania množstva potravín, ktoré sa v predajnej akcii skutočne predajú,
- okruh osôb podliehajúcich kontrole, aby nedošlo k závažnému znefunkčneniu uplatniteľnosti

zákona

- ustanovenie týkajúce sa generálnej klauzuly,
- lehoty splatnosti faktúr za dodaný agropotravinársky tovar, vrátane skrátenej lehoty pre vybrané potraviny, ktorými sú pekárske výrobky s dátumom minimálnej trvanlivosti alebo dátumom spotreby najviac desať dní,

"V prípade, že by došlo k nejakým zmenám a že by sa lehoty splatnosti faktúr predĺžili, čoho sa obávame, tak to môže opätovne narušiť cash-flow a znížiť konkurencieschopnosť slovenských výrobkov. Potravinári by zároveň v nižšej miere mohli investovať a realizovať inovácie vo výrobe potravín", dodal Daniel Molnár, predseda Únie potravinárov Slovenska.

Ďalej žiadame v zákone zachovať:

- podmienky a finančné limity pre logistický bonus, marketing a propagáciu,
- výšky pokút za správne delikty,
- lehotu splatnosti pokuty odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení.

"Potravinári v dodávateľsko-odberateľských vzťahoch stále ťahajú za kratší koniec a akékoľvek úľavy v prospech obchodu túto situáciu ešte zhoršia. Navyše, potravinári, dodávatelia pre gastro sektor v súčasnosti zápasia a vyrovnávajú sa s následkami pandémie koronavírusu. Aj preto vyzývame poslancov Národnej rady SR, aby nepodporili také pozmeňujúce návrhy, ktoré znížia ochranu dodávateľov pred nekalými praktikami zo strany obchodu", povedal prezident Potravinárskej komory Slovenska Daniel Poturnay.

Obe stavovské organizácie ešte pred rokovaním zákonodarného zboru o novele zákona o neprimeraných podmienkach v obchode s potravinami prostredníctvom médií, ale aj samotných otvorených listov vyzvali poslancov NR SR, aby pri hlasovaní neznížili už dnes platnú zákonnú ochranu potravinárov. Otvorený list poslal poslancom aj Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov (zväz je členom SPPK). V mene viac ako 12 000 zamestnancov a živnostníkov z celého Slovenska, ktorí zabezpečujú každodenné dodávky chleba a pečiva pre milióny Slovákov, vyzval NR SR, aby nerušila žiadne zakázané nekalé a nelegálne praktiky v novele zákona. Európska únia i ministerstvo pôdohospodárstva potrebujú iba transponovať aktualizáciu smernice Európskej komisie. Pekári apelujú na poslancov: „Nerobte nadprácu v neprospech Slovenska.“

Predseda SPPK Emil Macho vyzval ministra pôdohospodárstva Jána Mičovského, aby si v parlamente zastal svojich potravinárov. *"Apelujeme na ministra, aby pri prerokovaní novely zákona trval na tom, čo je dobré pre slovenských výrobcov potravín. Ide predsa o vládny návrh zákona v gescii nášho rezortného ministerstva. A žiaľ, opätovne to vnímame ako zlyhanie ministra pri komunikácii so samosprávami, zákonodarným orgánom a pri komunikácii vo vnútri koalície, keďže dnes ešte stále nevieme, ako bude vyzeráť konkrétny pozmeňovací návrh", zdôraznil Emil Macho.*

SPPK a PKS zároveň upozorňujú, že zneužívanie silnejšej pozície v obchodnom vzťahu a praktiky v podobe uplatňovania neprimeraných podmienok vážne poškodzujú potravinový dodávateľský reťazec. Takéto neprimerané praktiky negatívne vplyvajú na celé hospodárstvo, spotrebiteľov a predstavuje vážne riziko z pohľadu potravinovej suverenity Slovenskej republiky.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora
Potravinárska komora Slovenska